

BUREAU VOOR DE STAATSSCHULD

Suriname Debt Management Office

Kwartaal rapportage (aangepast)

Datum: 06 maart 2020

3^e kwartaal 2019

Overzicht ontwikkelingen, derde kwartaal 2019

In het derde kwartaal van 2019 heeft de overheid met vier crediteuren leningsovereenkomsten getekend. Deze betreffen de:

- Op 7 augustus afgesloten leningen met de Zwitserse financiële dienstverlener Credit Suisse. Met deze crediteur zijn er twee leningen getekend waarbij er bij één lening als hoofd arrangeur opgetreden is voor het Zweeds EKN. De hoofdsommen en voorwaarden van deze leningen zijn: Euro 57,6 miljoen, looptijd 13,5 jaren incl. 3,5 jaren grace tegen een rente gebaseerd op 6 maanden Euribor + 1,6% (EKN covered) om Euro 8,8 miljoen een looptijd van 7,5 jaren inclusief 3,5 jaren grace tegen een rentevoet gebaseerd op 6 maanden Euribor +3%. Deze leningen zijn beide t.b.v. de implementatie van het agro industrie park
- Op 27 augustus getekende leningen met de Israël Discount Bank. Ook met deze crediteur zijn er twee overeenkomsten getekend t.w. een commerciële lening voor Euro 1,7 miljoen en een krediet faciliteit voor Euro 9,4 miljoen t.b.v. de bouw van het auditorium van de Anton de Kom Universiteit Suriname. De voorwaarden van deze leningen zijn respectievelijk: een looptijd van 5 jaren inclusief 1 jaar grace en de rente is Euribor 6 maanden + 2,5% om een looptijd van 12 jaren en 8 maanden, de grace is 2 jaren en 8 maanden en de rente Euribor 6 maanden + 2,1%.
- Op 23 september getekende lening met de Export-Import Bank of India voor USD 11,1 miljoen t.b.v. de rehabilitatie en moderniseren van het melk verwerkingsbedrijf van de Melkcentrale N.V. De looptijd van deze lening is 15 jaren inclusief 5 jaren grace en de rente Libor 6 maanden + 1,5%.
- Op 25 september afgesloten overeenkomst met de International Bank for Reconstruction and Development voor USD 23 miljoen. Het doel van deze lening is ter ondersteuning van het verbeteren van de overheidssector en het vergroten van het concurrentievermogen van geselecteerde industrieën. De looptijd van deze lening is 29 jaren en 5 maanden waarvan 5 jaren en 11 maanden grace en de rente Libor 6 maanden + 1,4%.

In het vorig kwartaal, en wel op 26 juni, was er een leningsovereenkomst getekend voor Euro 5 miljoen met de Agence Française de Développement (AFD) ter finalisering van het Albina hospitaal. De looptijd van deze lening is 20 jaren en 3 maanden inclusief een grace periode van 5 jaren en 3 maanden. De rente is gebaseerd op Euribor 6 maanden met een marge.

Totaal is in het derde kwartaal voor USD 39,4 miljoen getrokken op de buitenlandse leningen. Voor aflossingen en rente inclusief andere kosten is er respectievelijk USD 19,9 miljoen om USD 11,3 miljoen betaald.

Voor wat het binnenlands gedeelte van de staatsschuld betreft zijn er twee financieringsovereenkomsten getekend in het derde kwartaal. Deze overeenkomsten zijn op 5 en 26 augustus getekend met Trustbank Amanah voor SRD 952,3 duizend elk met een looptijd van een jaar tegen een rentevoet van 5%.

De totale binnenlandse schuldenlast in het derde kwartaal bedroeg SRD 101,8 miljoen waarvan SRD 59,9 miljoen aflossingen en SRD 41,9 miljoen rentebetalingen. De trekkingen in dit kwartaal waren ruim SRD 25 miljoen.

Tabel 1. Centrale Overheidsschuld & schuld/BBP ratio's				
Nationale Schuld definitie	2018-IV	2019-I	2019-II	2019-III
Buitenlandse schuld in mln. SRD	12.900,2	13.076,1	13.242,7	13.330,6
Binnenlandse schuld in mln. SRD	<u>5.832,8</u>	<u>6.549,2</u>	<u>7.264,3</u>	<u>7.366,5</u>
Totale schuld in mln. SRD	18.732,9	19.625,2	20.507,0	20.697,2
Buitenlandse schuld in procenten van het BBP	56,1	56,9	57,1	51,7
Binnenlandse schuld in procenten van het BBP	<u>25,3</u>	<u>28,4</u>	<u>31,6</u>	<u>28,6</u>
Totale schuld in procenten van het BBP	81,4	85,3	88,7	80,2

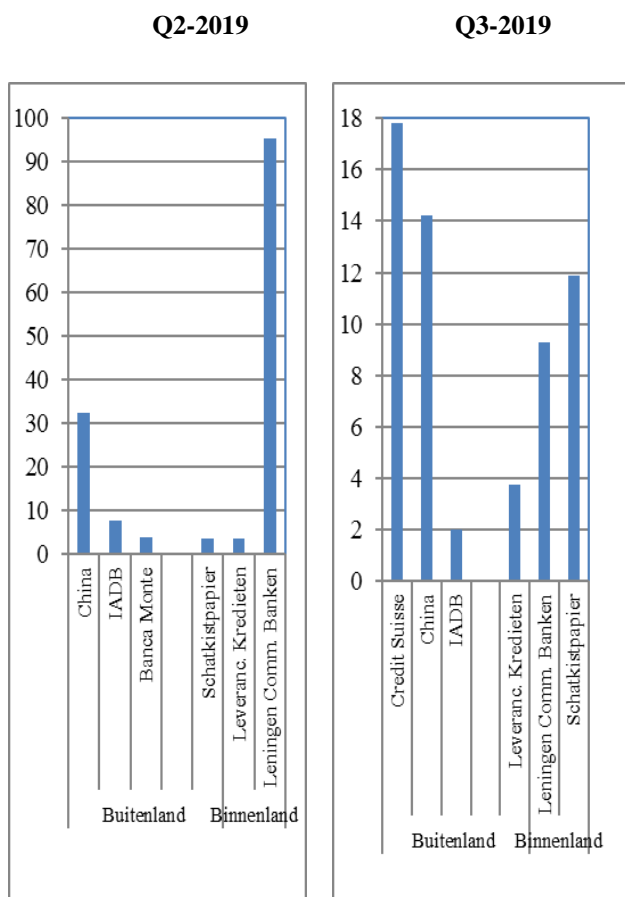
-Op basis van artikel 3 lid 3 uit de Wet op de Staatsschuld moeten geldsbedragen in vreemde muntaanduiding tegen de wisselkoersen volgens de notering van de CBvS op de laatste bankdag van het kalenderjaar waarop het nominaal BBP betrekking heeft worden omgezet in SRD. Per 20 september 2019 zijn de nieuwe BBP schattingen uitgegeven door het ABS voor de periode 2014-2018. Op basis hiervan is de wettelijke schuld-BBP ratio vanaf augustus 2019 gebaseerd op BBP 2018 te weten SRD 25.805,974 miljoen en de wisselkoersen per eind 2018 te weten; SRD 7,520 voor 1 US\$ en SRD 8,575 voor 1 €.

-Per 3 februari 2017 is artikel 3 uit de Wet op de Staatsschuld nader gewijzigd (SB 2017 no.10) middels een toevoeging. Deze toevoeging houdt in dat in een periode van specifieke economische omstandigheden, zoals negatieve groei van het nominale BBP en/of stijging van de wisselkoers, het de Minister van Financiën toegestaan is de wettelijke obligoplafond te overschrijden. Per 6 november 2019 zijn enkele artikelen uit de Wet op de Staatsschuld nader gewijzigd alsook toegevoegd. De hierboven genoemde toevoeging blijft van kracht.

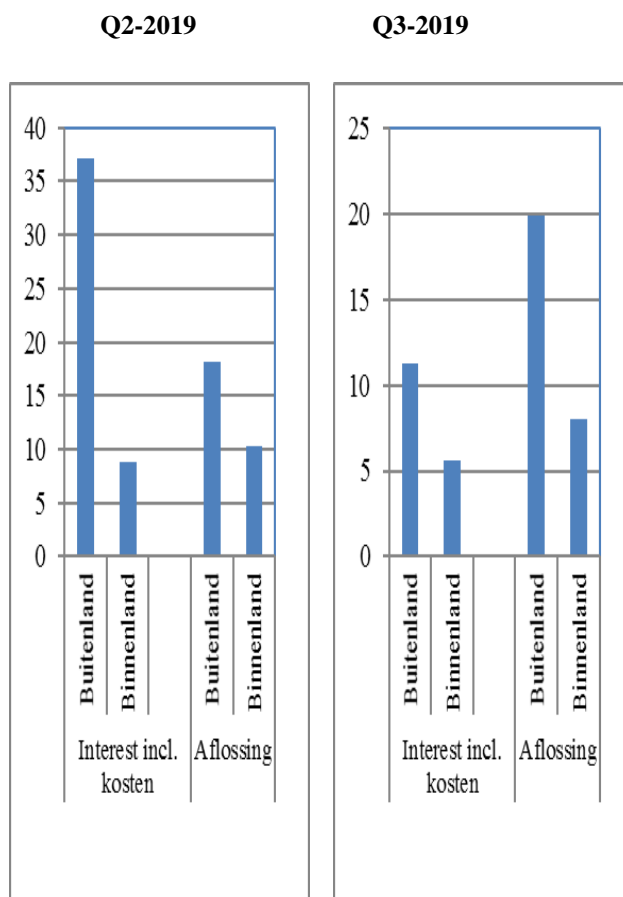
-De schuld/BBP ratio's voorafgaand aan het derde kwartaal van 2019 zijn gebaseerd op de reeds gepubliceerde schuldratio's per kwartaal.

In de figuren 1 en 2 zijn de totale trekkingen en schuldenlastbetalingen op de overheidsschuld weergegeven in mln. US\$.

Fig. 1 Trekkingen

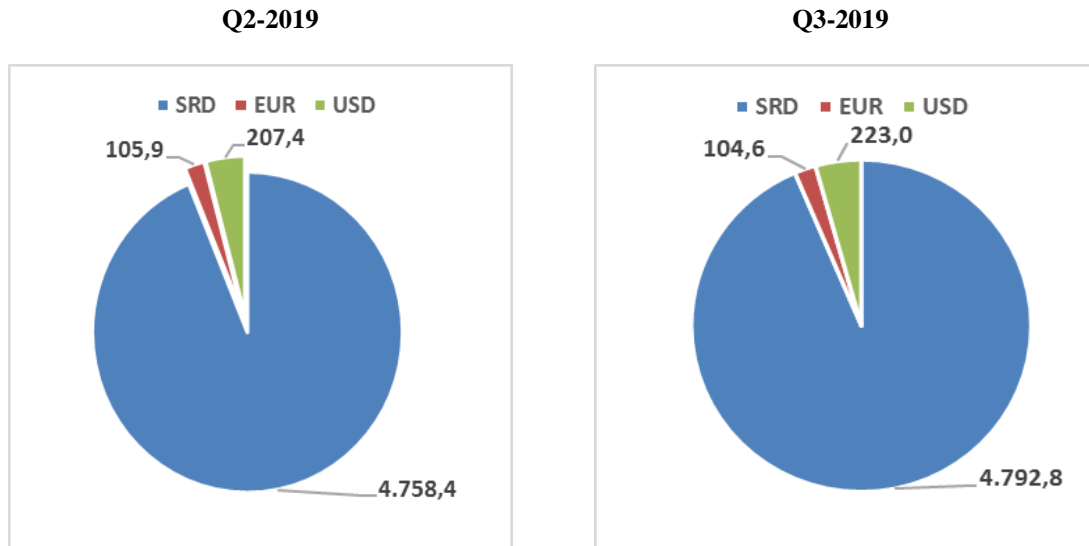

Fig. 2 Schuldenlastbetalingen

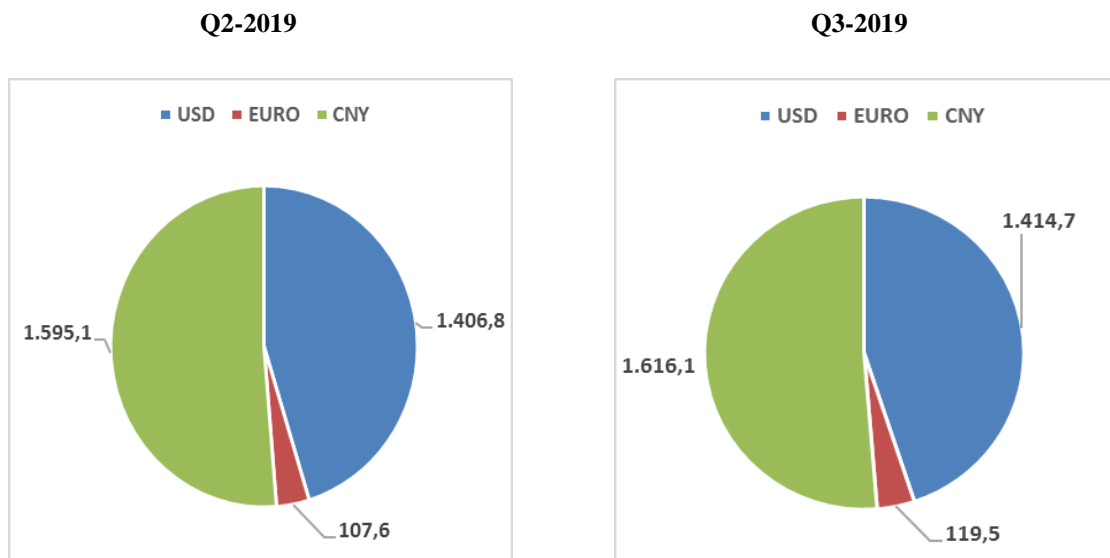

Onderstaande diagrammen presenteren de totale getrokken uitstaande schuld naar valuta soort in mln. eenheden.

Fig. 3 Getrokken uitstaande binnenlandse schuld

Fig. 4 Getrokken uitstaande buitenlandse schuld

In tabel 2 wordt de totale getrokken uitstaande schuld van de overheid gepresenteerd naar verschillende schuldcomponenten.

Tabel 2. Structuur Centrale Overheidsschuld*

Centrale Overheidsschuld (in %) naar:	2018-IV	2019-I	2019-II	2019-III
Buitenlandse schuld	69	67	65	64
Binnenlandse schuld	31	33	35	36
Korte termijn schuld (originele looptijd**)	7	10	14	14
Lange termijn schuld (originele looptijd)	93	90	86	86
Vaste rentevoet	71	72	73	73
Variabele rentevoet	28	27	26	26
Geen rente verschuldigd	1	1	1	1
Locale munteenheid	22	24	23	23
Buitenlandse munteenheid	78	76	77	77
Buitenlandse leningen	46	45	44	44
Buitenlandse creditlines	1	1	1	1
Buitenlandse senior notes- capital market instrument	22	21	20	20
Binnenlandse overtrekkingen en voorschotten bij CBvS	0	3	3	3
Binnenlandse leningen	15	14	17	17
Binnenlandse Schatkistpapier	14	14	13	13
Binnenlandse leverancierskredieten	2	2	2	2
Multilaterale buitenlandse crediteuren	25	24	22	22
Bilaterale buitenlandse crediteuren	17	17	17	17
Commerciële buitenlandse crediteuren	27	26	25	25
CBvS	12	15	15	14
Algemene banken (binnenland)	14	13	16	17
Niet-bankaire particuliere sector (binnenland)	5	5	5	5

*voorlopige cijfers; data revisie mogelijk vanwege updating en correcties

**Plus achterstanden

Ultimo september 2019 bestond de totale uitstaande overheidsschuld voor 64% uit buitenlandse schulden en 36% uit binnenlandse terwijl van de totale schuld ruim 77% aangaan is in vreemde valuta.